

Т.В. Бакка, Т.В. Мелешенко

ЗБІРНИК ЗАВДАНЬ

для державної підсумкової атестації
з курсу «Філософія»

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

11
клас

Київ
Центр навчально-методичної літератури
2014

УДК 101(079.1)
ББК 87я721-4
Б19

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 27.12.2013 № 1844)*

Бакка Т.В.

Б19 Збірник завдань для державної підсумкової атестації з курсу «Філософія» : 11 кл. / Т.В. Бакка, Т.В. Мелещенко. — К. : Центр навч.-метод. л-ри, 2014. — 48 с.

ISBN 978-617-626-203-9.

**УДК 101(079.1)
ББК 87я721-4**

© Бакка Т.В., Мелещенко Т.В., 2014
© Центр навчально-методичної літератури, серійне оформлення, оригінал-макет, 2014

ISBN 978-617-626-203-9

Структура та форми завдань для державної підсумкової атестації з курсу «Філософія» (профільний рівень)

Збірник завдань для державної підсумкової атестації з курсу «Філософія» призначено для моніторингу якості знань учнів/учениць. Завданням атестаційної роботи є виявлення засвоєння учнями/ученицями системи філософських знань, рівня сформованості в учнів критичного мислення, навичок оцінювання суспільних явищ і процесів, життєвих та прикладних особистісно-життєтворчих, соціалізуючих, комунікативних, інтелектуально-інформаційних навичок.

Атестаційна робота проводиться в письмовій формі. Кожен учень/учениця отримує бланки з контрольними завданнями.

Відповіді на завдання 1–10, 13, 14 слід записувати в спеціальний бланк, поданий у кінці збірника. Для виконання завдань 11, 12, 15 державної підсумкової атестації буде роздано бланки зі штампом, на яких необхідно буде написати відповіді.

Атестаційна робота містить завдання різних ступенів складності. Пропонований час для виконання роботи – 90 хвилин.

Завдання тестів включають фундаментальні філософські категорії, знання теорії та історії філософії і складаються з п'яти блоків тестових завдань і оцінюються за дванадцятибальною шкалою. Кожний з блоків містить завдання і питання, які покликані виявити знання, уміння і навички учнів з предмета «Філософія» згідно з державним стандартом галузі «суспільствознавство».

Перший блок складається із **7 завдань**, що мають чотири варіанти відповіді, з яких правильною є лише одна. Кожна правильно обрана відповідь оцінюється в **0,5 бала** (всього **3,5 балів**).

Другий блок містить **3 завдання**, що мають п'ять варіантів відповіді, з яких три – правильні. Кожне правильно виконане завдання оцінюється в **0,5 бала** (всього **1,5 бала**). Відповідь зараховується, коли обрано всі три правильні відповіді.

Третій блок містить **2 завдання** на знання основних понять курсу. Кожне правильно виконане завдання оцінюється **1 балом** (всього **2 бали**), частково правильна відповідь оцінюється у **0,5 бала**.

Четвертий блок складається з **2 завдань**, у яких потрібно вставити правильні слова, обравши правильний логічний ряд із запропонованих варіантів. Кожна правильна відповідь оцінюється **1 балом** (всього **2 бали**).

П'ятий блок складається з **1 завдання** на виявлення вміння учнів/учениць правильно і точно аналізувати суспільні, політичні, історичні, соціальні події та явища, давати їм оцінку, висловлювати свої думки, робити узагальнення і формулювати висновки і оцінюється **3 балами** від нуля (0) до трьох (3) балів: 1 бал – учень/учениця дає основні визначення понять, 2 бали – учень/учениця дає визначення і наводить приклади або аргументи; 3 бали – до всього вищесказаного учень/учениця додає аналіз явища і висловлює власне судження щодо проблеми.

При цьому:

– 3 балами оцінюється повна, правильна, ґрунтовна і аргументована відповідь на запитання, тобто теоретично правильний і логічно обґрунтований виклад матеріалу, при якому учень/учениця повно і глибоко використали відомі їм фактичні знання, виявили здібність аналізувати події і факти, давати оцінку політичним, історичним та суспільним поняттям, робити висновки і узагальнення із чітким їх формулюванням. Обов'язковим елементом відповіді є знання базового категоріального апарату і вміння оперувати основними суспільними, політичними, історичними, соціальними, педагогічними та психологічними поняттями;

– 2,5 бала ставиться за повну, правильну, ґрунтовну відповідь на запитання, тобто теоретично правильний і логічно аргументований виклад матеріалу, при цьому учень/учениця повно і глибоко використали фактичні знання, виявили здібність до аналізу подій і фактів, робити висновки і узагальнення, не припускаючись при цьому суттєвих помилок. Обов'язковим є знання категоріального апарату і вміння оперувати основними суспільними, політичними, історичними, соціальними, педагогічними та психологічними історичними поняттями;

– 2 балами оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь на запитання, у якій учень/учениця повно і глибоко використали фактичні знання, виявили здібність до аналізу подій, уміння робити висновки і узагальнення, припускаючись, однак, при цьому несуттєвих помилок та окремих неточностей. Обов'язковим і в цьому разі є знання категоріального апарату, уміння оперувати суспільними, політичними, історичними, соціальними, педагогічними та психологічними поняттями;

– 1,5 бала ставиться за правильну і ґрунтовну (але не максимально повну) відповідь на запитання, у якій учень/учениця використали відомі їм фактичні знання, базові історичні поняття, виявили здібність до аналізу суспільних, політич-

них, історичних, соціальних подій, вільно оперують педагогічними та психологічними поняттями, виявили вміння робити необхідні висновки. При цьому відповідь не носить узагальнюючого характеру, містить окремі неточності і несуттєві помилки;

– 1 балом оцінюється правильна, але не досить повна відповідь на запитання. Учень/учениця володіє фактичним матеріалом, навичками його аналізу, уміє робити висновки, але без достатньої аргументації та фактологічного підтвердження. Відповідь не має узагальнюючого характеру, під час виконання завдання учень/учениця допускає окремі помилки, у визначенні понять – нечіткі і неточні формулювання;

– 0,5 бала ставиться за вірну, але неповну відповідь на запитання. Учень/учениця в цілому володіє фактичним матеріалом, але не в повному програмному обсязі, не вміє аналізувати події і явища, робити обґрунтовані висновки. Відповідь не має узагальнюючого характеру, учень/учениця допускає окремі помилки і неточні формулювання.

У разі неправильної відповіді на запитання або її відсутності бали за виконання завдання не нараховуються.

ВАРІАНТ 1

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Засновник індійської філософії буддизму, основоположник першої світової релігії, що став просвітленим, або Буддою, – це

А Улака
Б Патанджалі
В Капіла
Г Сіддгартха Гаутама

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Поняття «держава», «влада», «мораль» розкриває

А філософія економіки
Б філософія політики
В філософія освіти
Г соціальна філософія

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Філософський напрям, який стверджує, що розум є вирішальним джерелом істинного знання, – це

А монізм
Б плюралізм
В ідеалізм
Г раціоналізм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Спільність людей, які мають спільність походження, мови, самосвідомості, єдині звичаї і традиції, – це

А етнос
Б нація
В народність
Г плем'я

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Основоположником філософії евдемонізму, яка пропонує вала людині досягти щастя, є

А Діоген Лаертський
Б Антисфен Афінський
В Епікур Самоський
Г Піррон Елідський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Індуктивний метод філософського пізнання, що спирається на досвід, має назву

А емпіризм
Б прагматизм
В сенсуалізм
Г гностицизм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

7. Яке пізнання дозволяє встановлювати відмінність між добром і злом, визначати необхідні та загальнозначимі моральні норми та цінності буття людей?

- А наукове
 Б моральне
 В життєве
 Г світоглядне

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Чинниками національної культури, які відрізняють її від інших, є

- А мова
 Б економіка
 В фольклор
 Г транспорт
 Д гумор

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

9. Представниками філософської школи стоїцизму були

- А Епікур
 Б Епіктет
 В Сенека
 Г Марк Аврелій
 Д Тит Лукрецій Кар

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

10. Республіка за формою державного правління поділяється на

- А президентську
 Б дуалістичну
 В унітарну
 Г парламентську
 Д федеративну

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Реформація – це _____

---

12. Дарвінізм – це _____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

13. У XVI ст. в Україні виникають релігійно-національні організації, так звані 1) ... , діяльність яких була спрямована проти релігійного, національного та соціального гноблення. Найбільшим і найвпливовішим був культурно-освітній центр, заснований у 1576 р. у м. Острозі на Волині князем Костянтином Острозьким. Центр об'єднував 2) ... , науково-літературний гурток і видавництво, яке очолював 3) ... . Високо оцінюючи діяльність Острозького центру, сучасники часто називали його 4) ... , наголошуючи на його дотичності до започаткованих гуманістами Східної Європи специфічних організацій інтелектуального життя.

- А** 1 товариства; 2 школу; 3 Інокентій Гізель; 4 колегією
Б 1 громади; 2 університет; 3 Петро Могила; 4 університетом
В 1 братства; 2 колегіум; 3 Іван Федоров; 4 академією
Г 1 об'єднання; 2 академію; 3 Феофан Прокопович; 4 інститутом

А	Б	В	Г

14. Матерія – це не реальна можливість існування всіх форм, а їх дійсне буття. Будова матерії різноманітна, вона складається з елементарних частинок, атомів, молекул, колоїдних частинок, планет, зірок, галактик. Елементарні частинки розрізняють за масою спокою: легкі частинки 1) ... , середні 2) ... , важкі 3) ... . Існують і частинки, які не мають маси спокою, – 4) ... .

- А** 1 атоми; 2 мезони; 3 фотони; 4 лептони
Б 1 молекули; 2 фотони; 3 лептони; 4 мезони
В 1 лептони; 2 мезони; 3 баріони; 4 фотони
Г 1 мезони; 2 лептони; 3 атоми; 4 баріони

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15. Розкрийте сутність міфологічного світогляду як основи розвитку філософії.

Blank lined area for writing.

ВАРІАНТ 2

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Представник античної філософії, що розглядав пізнання як головне завдання філософії, визнавав відчуттєве пізнання тільки в єдності з мисленням, – це

А Ксенофан Колофонський
Б Геракліт Ефеський
В Парменід Елейський
Г Зенон Елейський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Найвищим рівнем світогляду є

А філософія
Б наука
В релігія
Г історія

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Прийнятим ідеалом буття людини є

А світоглядна настанова
Б сенс життя
В феномен життя
Г сукупність уявлень

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Учення про ідеальне суспільство називається утопією. Досягнення ідеалу на практиці здійснити неможливо. Перша в історії людства розгорнута соціальна утопія належить

А Протагору Абдерському
Б Сократу Афінському
В Арістотелю Стагіриту
Г Платону Афінському

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Адекватне, точне, але не остаточне відображення дійсності, обмежене правильне знання про дещо – це

А об'єктивна істина
Б діалектична істина
В відносна істина
Г абсолютна істина

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Такими «одиницями», як історична епоха, життя конкретної нації, покоління, індивіда, «вимірюється»

А простір
Б соціальний час
В минуле
Г нескінченність

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

7. Учення про цінності – це

- А аксеологічні проблеми
 Б онтологічні проблеми
 В праксеологічні проблеми
 Г гносеологічні проблеми

А	Б	В	Г

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Представниками напрямку раціоналізму в філософії Нового часу були

- А Р. Декарт
 Б Б. Паскаль
 В Б. Спіноза
 Г Ф. Фукуяма
 Д Ф. Шеллінг

А	Б	В	Г	Д

9. Формами державного устрою є

- А унітарна держава
 Б республіка
 В імперія
 Г федеративна держава
 Д конфедерація

А	Б	В	Г	Д

10. Екологічними проблемами сучасності є

- А мілітаризація
 Б руйнування озонового шару
 В проблема питної води
 Г комп'ютеризація
 Д виснаження киснепостачання

А	Б	В	Г	Д

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Продуктивні сили – це _____

---

12. Теодицея – це _____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

- 13. Власність** – це сукупність виробничих відносин між людьми з приводу володіння ними об'єктами і предметами дійсності. У процесі розвитку суспільства склалися такі форми власності. На перших етапах свого розвитку людство використовує 1) ... (суспільні) форми власності. Поява можливості індивідуального виживання породжує 2) ... власність. На етапі, коли власність починає діяти не лише в інтересах певних верств суспільства, а й в інтересах більшості його членів, вона стає 3) ... власністю. Подальші трансформації соціально-економічних систем у бік їх соціалізації формують оновлений тип усупільненої власності – 4) ... власність.

А 1 групові; 2 особову; 3 колективною; 4 національну

Б 1 колективні; 2 приватну; 3 державною; 4 загальнона-
родну

В 1 корпоративні; 2 індивідуальну;
3 національною; 4 необмежену

Г 1 інкорпоративні; 2 персональну;
3 етнічною; 4 інтернаціональну

А	Б	В	Г

- 14. Фрідріх Ніцше, представник філософії ірраціоналізму, розумів світ як 1) ... , вічний потік. Світ це – 2) ... . Іншого світу немає. У світі діє сліпа 3) ... , яка на людському рівні втілює в собі 4) ...**

А 1 вічний хаос; 2 реальність; 3 жага до панування; 4 волю до влади

Б 1 вічний рух; 2 буття; 3 ірраціональність; 4 волю до політики

В 1 вічне становлення; 2 життя; 3 воля до життя; 4 волю до влади

Г 1 вічне існування; 2 космос; 3 воля до існування; 4 жагу до панування

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15 Розкрийте відмінність між вірою і знаннями.

ВАРІАНТ 3

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Античний філософ, який уперше визначив неподільну частинку – атом, – це

А Ксенофан Колофонський
Б Демокріт Абдерський
В Зенон Елейський
Г Парменід Елейський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Інтелігентність – це

А відчуття прекрасного в людині
Б почуття та усвідомлення людиною власної самоповаги
В рівень інтелектуальності людини, що виявляється в її поведінці
Г здатність людини творити добро на користь суспільства, іншої людини

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Автором визначення: «Філософія є пізнання, що досягається завдяки правильному міркуванню» є

А Т. Гоббс
Б А. Камю
В Р. Декарт
Г Л. Фейєрбах

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Усепороджуюча основа, начало, яке є причиною самого себе і разом з тим джерелом наявної різноокості, предметної багатоманітності, – це

А ідея
Б ноосфера
В матерія
Г субстанція

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Найсуттєвішою ознакою творчості є

А грошова винагорода
Б самостійність
В визнання прихильників
Г новизна її результатів

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Філософське поняття «феномен людського існування» означає

А людське «єго»
Б індивідуальність з її неповторними рисами та характером
В професійне призначення людини
Г накопичення духовних та матеріальних благ

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

7. В епоху Відродження зароджується світська гуманітарна, тобто людська, наука, що має назву «гуманізм». Видатними гуманістами цього періоду були

- А** М. Кузанський і П. делла Мірандола
Б М. Лютер і М. де Монтень
В Е. Роттердамський і Ф. Петрарка
Г Н. Макіавеллі і В. Шекспір

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Релігійним напрямом філософії є

- А** кінізм
Б схоластика
В патристика
Г апологетика
Д екзистенціалізм

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

9. Методами філософського пізнання є

- А** дедукція
Б сенсуалізм
В прагматизм
Г індукція
Д емпіризм

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

10. Представниками соціально-політичної філософії епохи Відродження були

- А** Ф. Бекон
Б Т. Мор
В Н. Макіавеллі
Г М. Монтень
Д К. Ясперс

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Маєвтика – це _____

---

12. Особистість – це _____

- У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.
- 13. Філософія справи, дії, учення – це 1) ... , який виник у 70-х роках 2) ... . Його засновниками були відомі філософи – Чарлз Пірс, Вільям Джеймс, 3) ... . Ці мислителі звернули увагу на те, що ефективність наукової теорії не сполучається з її істинністю. Теоретичне знання ніколи не розвивається незалежно від потреб та інтересів людини і людства. Виходячи із цих положень, Ч. Пірс у праці 4) ... писав про два основні стани свідомості та пізнання, а саме: стан нерішучості і стан віри.**
- А** 1 прагматизм; 2 XIX ст. у США; 3 Джон Дьюї; 4 «Що таке прагматизм»
- Б** 1 позитивізм; 2 XIX ст. в Німеччині; 3 Едмунд Гуссерль; 4 «Світ як воля та уявлення»
- В** 1 ірраціоналізм; 2 XX ст. у Франції; 3 Огюст Конт; 4 «Людське, дуже людське»
- Г** 1 матеріалізм; 2 XX ст. в Італії; 3 Бертран Рассел; 4 «Діалектика природи»
А	Б	В	Г
- 14. Держава – це виокремлений із суспільства, сформований 1) ... громадянськими справами. Вона наділена 2) ... , незаперечними повноваженнями підпорядковувати волю громадян певної території, установлювати 3) ... й домагатися їх виконання, збирати 4) ... , застосовувати силу для забезпечення цілісного та впорядкованого існування людей.**
- А** 1 центр розпорядження; 2 правилами керування; 3 правила; 4 з'їзди
- Б** 1 інститут опіки; 2 особливим статусом; 3 принципи; 4 акції протесту
- В** 1 комітет управління; 2 правилами керування; 3 норми; 4 мітинги
- Г** 1 апарат управління; 2 монополією влади; 3 закони; 4 податки
А	Б	В	Г

ВАРІАНТ 4

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Поняття «цивілізації» наближається до поняття

- А «суспільство»
- Б «людство»
- В «культура»
- Г «державність»

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Донаукове містичне уявлення первісних народів, згідно з яким кожна річ має свій дух, – це

- А фетишизм
- Б анімізм
- В магія
- Г тотемізм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Проблеми суспільства, його структури, нації розглядає

- А соціальна філософія
- Б філософія політики
- В філософія економіки
- Г філософія освіти

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Прихильники філософської школи Давньої Греції, які вели невибагливий спосіб життя, що полягав у постійному самообмеженні та бідності, так звані перші хіпі, – це

- А софісти
- Б стоїки
- В кініки
- Г настіки

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Руйнування буття певного виду й перетворення його в іншу форму, наприклад смерть, – це є

- А неіснування
- Б система буття
- В перехід у небуття
- Г абсолютне буття

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Філософська концепція видатного українського філософа Г. Сковороди, за якою Бог і природа – це єдине ціле: кожна людина має в собі Бога, він не існує поза людиною, має назву

- А теїзм
- Б атеїзм
- В пантеїзм
- Г політеїзм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

7. М. Шелер є одним з основоположників філософської течії, у центрі якої є вчення про людину, проблеми духовного та душевного в людині, основи її існування в суспільстві, гарантії виживання, долі гуманістичних цінностей. Ця течія називається

- А аксіологією
- Б антропологією
- В праксеологією
- Г культурологією

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Представниками мілетської філософської школи в Давній Греції були

- А Фалес
- Б Піфагор
- В Анаксимандр
- Г Анаксимен
- Д Левкіпп

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

9. Цінностями у філософському розумінні є

- А добро
- Б краса
- В гроші
- Г безсмертя
- Д свобода особистості

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

10. У формуванні людини вирішальну роль відіграють такі чинники

- А друзі
- Б спадковість
- В задатки
- Г здібності
- Д школа

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Наука – це _____

_____

_____

_____

_____

12. Пракриті – це _____

_____

_____

_____

_____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

13. На історичних етапах розвитку сім'ї існували різні типи шлюбів. На більш ранніх етапах розвитку суспільства існував 1) ... , так звана полігамна сім'я. Пізніше сформувався 2) ... , виникла моногамна сім'я. Людський рід спочатку вівся по 3) ... , а пізніше, з розвитком знарядь праці, технології, виробництва, з розподілом праці між чоловіками й жінками, виникненням приватної власності та передаванням її у спадок рід ведеться по 4) ... .

А 1 груповий шлюб; 2 колективний шлюб; 3 сестринській лінії; 4 дідівській лінії

Б 1 становий шлюб; 2 парний шлюб; 3 братській лінії; 4 сестринській лінії

В 1 груповий шлюб; 2 парний шлюб; 3 материнській лінії; 4 батьківській лінії

Г 1 класовий шлюб; 2 колективний шлюб; 3 батьківській лінії; 4 материнській лінії

А	Б	В	Г

14. Видатним представником української філософії ХХ ст. був М. Грушевський. У концепції Грушевського визначальне місце посідали три основні категорії 1) ... За концепцією Грушевського досягнення 2) ... є логікою життя та саморозвитку будь-якої 3) ... , яка має плекати у своєму середовищі розумних і далекоглядних 4) ... , які приведуть народ до процвітання.

А 1 «народ», «держава», «герой в історії»; 2 самостійності; 3 нації; 4 керманічів

Б 1 «політика», «влада», «особистість»; 2 індивідуальності; 3 етносу; 4 опозиціонерів

В 1 «індивід», «громадянин», «герой в історії»; 2 колективізму; 3 громади; 4 лобістів

Г 1 «народна маса», «влада», «політика»; 2 сепаратизму; 3 спільноти; 4 народників

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15. Визначте місце освіти в суспільній культурі.

ВАРІАНТ 5

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Автором філософської книги «Лунь» («Бесіди і думки») є

- А Сіддгартха Гаутама
- Б Конфуцій
- В Лао Цзи
- Г Капіла

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Діалектика – це

- А метод пізнання ідей
- Б мистецтво тлумачення текстів
- В філософська істина
- Г наука про цінності

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. У своєму вченні як царицю всіх наук Арістотель виокремив

- А логіку
- Б психологію
- В філософію
- Г етику

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Якій релігії притаманний догмат про трійцю: Бога-Отця, Бога-Сина, Бога-Духа Святого?

- А іслам
- Б іудаїзм
- В християнство
- Г буддизм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Укажіть, хто дав визначення «світ – кільце»

- А Арістотель
- Б Декарт
- В Сковорода
- Г Сенека

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Філософія, у якій ідеться про досконалість і гармонію природи та згубну недосконалість цивілізації, яка закликає повернутися до природного стану й проповідує аскетизм – обмеження потреб і анархізм – безумовну особисту свободу людини від усього нав'язаного їй ззовні, – це

- А кінізм
- Б ізостенія
- В стоїцизм
- Г скептицизм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

7. Трактат Северина Боеція, написаний у в'язниці перед стратою, у якому стверджується, що основою світової гармонії є Божественний розум, або провидіння, називається

А «Розрада філософією»

Б «Свобода волі»

В «Основа знання»

Г «Рання схоластика»

А	Б	В	Г

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Представниками піфагорійської філософської школи в Давній Греції були

А Анаксагор

Б Ксенофан

В Протагор

Г Парменід

Д Зенон

А	Б	В	Г	Д

9. В історії людства існували такі види сім'ї

А кровно-родинна

Б тринітарна

В групова

Г маргінальна

Д парна

А	Б	В	Г	Д

10. Свої філософські погляди відомий український філософ кінця ХІХ – початку ХХ ст. Іван Франко виклав у працях

А «Потоп зміїн»

Б «Найновітніші напрямки в народознавстві»

В «Філософський лексикон»

Г «Про працю»

Д «Що таке поступ?»

А	Б	В	Г	Д

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Гедонізм – це _____

---

12. Ритуал – це _____

_____

_____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

13. Українську філософію XIX ст. представлено низкою філософських праць таких авторів, як історик, етнограф, громадський діяч Микола Костомаров 1) ... ; професор Київського університету Сильвестр Гогоцький, який створив чотиритомну філософську енциклопедію, 2) ... ; український історик, мислитель, громадсько-політичний діяч Михайло Драгоманов, праці якого видруковані у двотомному виданні 3) ... . Видатний український письменник, філософ, громадський діяч Іван Франко свої філософські погляди виклав у праці 4) ... .

А 1. «Що таке поступ»; 2 «Листи з України Наддніпрянської»; 3 «Інтермеццо»; 4 «Літературно-публіцистичні праці»

Б 1 «Книги буття українського народу»; 2 «Філософський лексикон»; 3 «Літературно-публіцистичні праці»; 4 «Мислі о еволюції в історії людськості»

В 1 «Катехізис економічного соціалізму»; 2 «Словар української мови»; 3 «Книги буття українського народу»; 4 «Філософський лексикон»

Г 1 «Про працю»; 2 «Найновіші напрямки в народознавстві»; 3 «Тіні забутих предків»; 4 «Що таке поступ?»

А	Б	В	Г

14. Метод, розроблений Зигмундом Фрейдом для лікування психічних розладів, – це 1) ... . Інше значення цього терміна – теорія, що пояснює роль 2) ... в житті людини і суспільства. Несвідоме складається передусім із сексуальних інстинктів – 3) ... ; інстинкту переваги над іншими людьми, який дає можливість компенсувати 4) ... .

А 1 психоаналіз; 2 несвідомого; 3 лібідо; 4 відчуття неповноцінності

Б психотерапія; 2 свідомого; 3 кредо; 4 відчуття обділеності

В психологічний експеримент; 2 надсвідомого; 3 лібідо; 4 відчуття недосконалості

Г психологічне спостереження; 2 підсвідомого; 3 кредо; 4 відчуття непотрібності

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15. Розкрийте, що таке світогляд, порівняйте, що є спільного і відмінного між філософією і світоглядом.

ВАРІАНТ 6

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Автором вчення про істину, який вважав, що істина, так само як сонце, що всім світить і всіх зігріває, може бути тільки одна, вона єдина для всіх, загальнообов'язкова й об'єктивна, тобто існує поза нами і незалежно від наших бажань, є

А Сократ Афінський
Б Горгій Леонтійський
В Протагор Абдерський
Г Демокріт Абдерський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Перша християнська єресь, прихильники якої не заперечували істин Біблії, але хотіли їх пізнати, – це

А гностицизм
Б апологетика
В патристика
Г догматизм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Універсальна та персональна якість людини як граничний феномен, який об'єднує розум і почуття, на відміну від логіки вона не пояснює світ і на відміну від емоцій вона не відображає його. Вона передбачає прийняття обставин в аспекті рішучої переконаності в їхній справедливості, адекватності, досконалості – це

А любов
Б мудрість
В надія
Г віра

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Сім'я, у якій чоловік водночас перебуває в шлюбі з кількома жінками, називається

А моногамією
Б полігамією
В полігінією
Г поліандрією

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Учення Епікура, яке виникло на етапі занепаду, розкладу античного суспільства, було спрямоване на визначення

А умов земного щастя людини
Б функцій життєвого шляху людини
В поведінки людини
Г правил війни

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Автором твердження про індивідуальність людини як особистісну єдність душі і тіла, де саме душа має життєдайну силу для людського організму і набуває своєї повноти лише в єдності з тілом, є

А Т. Аквінський
 Б Р. Бекон
 В В. Оккам
 Г А. Саксонський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

7. Я – є, а світу немає взагалі. Таке твердження у філософії називається

А соліпсизмом
 Б прагматизмом
 В утилітаризмом
 Г раціоналізмом

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Представниками філософії патристики були

А П. Абеляр
 Б Ф. Аквінський
 В А. Августин
 Г А. Боецій
 Д І. Дамаскін

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

9. Абстрактне мислення має такі форми

А поняття
 Б судження
 В уявлення
 Г відчуття
 Д умовивід

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

10. Філософська концепція пантеїзму Г. Сковороди ґрунтується на положенні

А Бог і природа – єдине ціле
 Б кожна людина є Бог
 В кожна людина має в собі Бога
 Г Бог не існує поза людиною
 Д Бог – це матерія

А	Б	В	Г	Д
☐	☐	☐	☐	☐

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Ідеологія – це _____

_____

12. Гіпотеза – це _____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

13. Наприкінці XIX – на початку XX ст. зароджується новий напрям у філософії – феноменологія. Сучасна феноменологія пов'язана з концепцією 1) ... Основні цілі феноменології – побудувати науку про 2) ... і розкрити життєвий світ, світ повсякденного життя як основу 3) ... . Розпочинати вивчення життєвого світу потрібно з дослідження свідомості. Свідомість повинна вивчатися не як засіб дослідження світу, а як основний предмет 4) ... .

А 1 Ф. Ніцше; 2 суспільство; 3 всього буття; 4 науки

Б 1 Е. Гуссерля; 2 науку; 3 всього пізнання; 4 філософії

В 1 О. Конта; 2 релігію; 3 всього існування;
4 логіки

Г 1 А. Шопенгауера; 2 природу; 3 всього
суцього; 4 психології

А	Б	В	Г

14. Філософська дисципліна, що вивчає універсальні основи, структуру, принципи організації, динаміку буття, називається 1) ... . Цей термін був уведений у 1613 р. німецьким натурфілософом 2) ... для більш змістовного осягнення сутності навколишньої дійсності. Буття і реальність є синонімами. Буття є все те, що є, це все існуюче, усе реальне, 3) ... . Протилежністю буття є 4) ... , вони не існують одне без одного.

А 1 онтологією; 2 Р. Гокленіусом; 3 суще; 4 ніщо

Б 1 реалізмом; 2 І. Кантом; 3 матеріальне; 4 неіснування

В 1 антропологією; 2 Г. Гегелем; 3 предметне;
4 ніщо

Г 1 екзистенціалізмом; 2 Л. Фейербахом;
3 об'єктивне; 4 неіснування

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15. Розкрийте сутність і значення праці для людини.

ВАРІАНТ 7

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. **Натурфілософська школа Давнього Китаю, що трактує світобудову як арену нескінченної боротьби протилежних початків, – це**

А Ін-Ян-ці
Б даосизм
В буддизм
Г конфуціанство

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. **У філософії поняття «світ» розкривається через поняття**

А Людина, Особистість, Всесвіт, Душа
Б Космос, Всесвіт, Буття, Матерія, Субстанція
В Земля, Людина, Космос, Добро, Зло
Г Дитина, Батько, Мати, Всесвіт

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. **Роль філософії як прагнення не тільки пізнати світ, а й змінити та вдосконалити його визначив**

А Г. Сковорода
Б М. Гайдеггер
В М. Бердяєв
Г Б. Рассел

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. **Формами чуттєвого відображення і пізнання світу є**

А поняття, судження, умовивід
Б свідомість, відчуття, умовивід
В поняття, уявлення, умовивід
Г відчуття, сприйняття, уявлення

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. **Теологічні або соціально-філософські вчення батьків церкви, за якими істини Біблії приймаються безумовно, на віру, – це**

А атараксія
Б гедонізм
В патристика
Г апологетика

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. **Методи пізнання за ступенем спільності розділяються на**

А метафізичний; діалектичний
Б окремо наукові, загальнонаукові, загальні
В описові, порівняльні, спостереження
Г дедуктивний, індуктивний, аксіоматизації, формалізації

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

7. Укажіть автора, який стверджував, що немає нічого в розумі, чого раніше не було б у відчуттях. Відчуття – це ті канали, якими до нас надходить інформація про наявність за межами нашого організму певної реальності

А Д. Юм
 Б Д. Берклі
 В Г. Лейбніц
 Г Р. Декарт

А	Б	В	Г

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Характерними ознаками племені є

А родові відносини
 Б магичні вірування
 В політична ієрархія
 Г мова
 Д культура

А	Б	В	Г	Д

9. Монархія як форма державного правління поділяється на

А парламентську
 Б абсолютну
 В конституційну
 Г президентську
 Д дуалістичну

А	Б	В	Г	Д

10. Представниками класичного періоду античної філософії були

А Сократ
 Б Демокріт
 В Платон
 Г Левкіпп
 Д Арістотель

А	Б	В	Г	Д

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Утопія – це _____

_____

_____

12. Лібералізм – це _____

_____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

13. Видатними пам'ятками філософської думки часів Київської Русі є написана частина «Повісті минулих літ» 1) ... , де лаконічно зображено відповідно до християнського віровчення історію створення світу. У середині XI ст. з'являється 2) ... Іларіона, де осмислюється історія людства, указується на її цілісний характер. У своїй творчості митрополит Климент Смолятич у праці 3) ... дослідив питання, яким є справедливий життєвий шлях людини. Одним з найяскравіших філософів Київської Русі є єпископ Кирило Туровський, автор 4) ... , де він обґрунтував позицію християнського антропоцентризму.

А 1 «Бесіди»; 2 «Велесова книга»; 3 «Промова філософа»; 4 «Послання пресвітеру Хомі»

Б 1 «Притча про сліпця й хромця»; 2 «Бесіди»; 3 «Повість про білоризця»; 4 «Патерика»

В 1 «Промова філософа»; 2 «Слово про закон і благодать»; 3 «Послання пресвітеру Хомі»; 4 «Повісті про білоризця»

Г 1 «Патерик»; 2 «Бесіди»; 3 «Промова філософа»; 4 «Слово про закон і благодать»

А	Б	В	Г

14. Світ перебуває в постійному русі, який є зміною взагалі, – тоді як розвиток – це спрямовані прогресивні зміни. Рух – це 1) ... . Бути – означає 2) ... , у постійній зміні. У світі немає незмінних речей, він ніколи не буває чимось закінченим. Рух не створюваний, не знищуваний, загальний. Загальністю руху обумовлена його 3) ... , а конкретною формою вияву є 4) ... .

А 1 швидкість; 2 існувати; 3 феноменальність; 4 непостійність

Б 1 спосіб існування матерії; 2 бути в русі; 3 абсолютність; 4 відносність

В 1 розвиток; 2 діяти; 3 досконалість; 4 непостійність

Г 1 перехід від кількісного до якісного; 2 творити; 3 нескінченність; 4 відповідність

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15. Розкрийте, що таке перша і друга природа. Як вони пов'язані з буттям людини?

ВАРІАНТ 8

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Характерною рисою вчення софістів про недоступність, незізнаність світу називається

А суб'єктивізм
Б релятивізм
В агностицизм
Г скептицизм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Головними способами буття людини є

А життя та смерть
Б діяльність та спілкування
В взаємність та культура
Г особистісне та суспільне

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Філософи, які стверджували, що універсалії існують реально в самій структурі буття до одиничних речей у думці Бога, тобто витік божественної енергії Бога приводить до матеріалізації думки Бога в одиничних речах, – це

А реалісти
Б раціоналісти
В реформісти
Г радикалісти

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Один з найвідоміших мислителів і релігійних діячів IV ст., автор учення про Бога як про початковий і кінцевий пункт міркувань, як про позаматеріальний надприродний Абсолют – це

А Григорій Ніський
Б Августин Блаженний
В Григорій Назіанзин
Г Василій Кесарійський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Томас Гоббс порівнював державу з машиною, вважаючи її «штучним тілом», що створене людиною для збереження свого життя, у праці, що має назву

А «Утопія»
Б «Левіафан»
В «Сенсуалізм»
Г «Механічне чудовисько»

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Напрямок філософської думки, що виник на початку 20-х років XIX ст. у Німеччині та Франції, – це

А феноменологія

- Б** психоаналіз
В екзистенціалізм
Г прагматизм

А	Б	В	Г

7. Філософська течія, засновником якої був французький філософ Огюст Конт, який стверджував, що філософія не наука, а наука сама собі філософія, – це

- А** ірраціоналізм
Б позитивізм
В екзистенціалізм
Г сцієнтизм

А	Б	В	Г

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Потреби людини поділяються на

- А** біологічні
Б аналітичні
В публічні
Г соціальні
Д духовні

А	Б	В	Г	Д

9. Представниками філософії гуманізму були

- А** Г. Плафон
Б Ф. Петрарка
В М. Кузанський
Г Д. Манатті
Д Д. Аліг'єрі

А	Б	В	Г	Д

10. До історичних типів світогляду належать

- А** міфологічний
Б релігійний
В мистецький
Г культурний
Д філософський

А	Б	В	Г	Д

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Дедукція – це _____

---

12. Йога – це _____

_____

_____

_____

_____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

13. Поняття «філософія» увів 1) ... , який називав філософією 2) ... . До нього обдарованих, видатних людей називали 3) ... . Власне проти них і виступав філософ, мотивуючи свою позицію тим, що людина через слабкість своєї натури не здатна володіти такою властивістю розуму, як 4) ... .

А 1 Протагор; 2 знання про незнання; 3 філософами; 4 знання

Б 1 Піфагор; 2 прагнення до мудрості; 3 софосами; 4 мудрість

В 1 Фалес; 2 пізнання світу; 3 суфіями; 4 пізнання

Г 1 Анаксимандр; 2 дослідження невідомого; 3 риторями; 4 судження

А	Б	В	Г

14. У Давній Греції широкі знання в різних сферах мали тільки 1) ... , серед яких деякі брали гроші за навчання й отримали назву «софісти» – платні вчителі філософії, політики, математики та інших наук, тобто 2) ... . Вони навчали насамперед 3) ... , різних прийомів доведення і спростування, мистецтва вести суперечку. Для того щоб виходити переможцем з інтелектуальної суперечки, софісти винайшли 4) ... – позірно правильні докази свідомо помилкових положень.

А 1 натуралісти; 2 вчителі схоластики; 3 метафізики; 4 антитези

Б 1 матеріалісти; 2 вчителі теології; 3 герменевтики; 4 архаїзми

В 1 оратори; 2 вчителі гармонії; 3 патристики; 4 неологізми

Г 1 філософи; 2 вчителі мудрості; 3 риторики; 4 софізми

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15. Назвіть глобальні проблеми сучасності та запропонуйте шляхи їх розв'язання.

ВАРІАНТ 9

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. **Основоположник європейської філософії і науки, математик, астроном і політичний діяч, автор технічних винаходів (вимірювання висоти будівлі за тінню), висунув ідею субстанції – це**

А Фалес Мілетський
Б Анаксімен Мілетський
В Анаксимандр Мілетський
Г Піфагор Самоський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. **Відображення дійсності в свідомості людини без помилок і перекручень – це**

А знання
Б істина
В поняття
Г судження

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. **Мистецтво тлумачення – традиція і способи витлумачення багатозначних текстів, один з актуальних напрямів сучасної філософії – це**

А патристика
Б схоластика
В герменевтика
Г гносеологія

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. **Основним елементом релігії є система обрядових дій, спрямованих на встановлення певних відносин з надприродним, яка називається**

А магія
Б ритуал
В культова система
Г молитва

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. **Категоричний імператив – просте й однозначне правило: «Дій завжди так, щоб максима твоєї волі могла стати принципом загального законодавства» – сформулював**

А Ф. Ніцше
Б Л. Фейєрбах
В Г. Гегель
Г І. Кант

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. **Інтелект – це**

А рівень здатності людини до мислення

- Б** почуття й усвідомлення людиною причетності до долі інших людей та відповідальності за неї
- В** почуття й усвідомлення людиною чистоти власної репутації, авторитету
- Г** почуття й усвідомлення першості, яка спрямовує життєдіяльність людини

А	Б	В	Г

7. Шлях до досягнення певної мети – це

- А** закон
- Б** закономірність
- В** метод
- Г** принцип

А	Б	В	Г

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Філософами французького Просвітництва були

- А** Ж.-Ж. Руссо
- Б** Д. Дідро
- В** Ф. Бекон
- Г** Р. Декарт
- Д** П. Гольбах

А	Б	В	Г	Д

9. Сонячна система складається з

- А** планет
- Б** космосу
- В** астероїдів
- Г** зірок
- Д** метеоритів

А	Б	В	Г	Д

10. Існують такі концепції щодо визначення поняття «дух»

- А** наукова
- Б** фізична
- В** міфологічна
- Г** натуралістична
- Д** релігійна

А	Б	В	Г	Д

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Раса – це _____

_____

_____

_____

12. Світогляд – це _____
- _____
- _____
- _____
- _____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова

13. Філософське вчення – діалектику про загальний взаємозв'язок, вічну зміну і розвиток усього суцього – сформулював 1) ... На основі його вчень було сформовано три закони діалектики. Перший закон діалектики – 2) ... . Другий закон – 3) ... . Третій закон – 4) ... .

А 1 Г. Гегель; 2 єдність і боротьба протилежностей; 3 перехід кількісних змін у якісні; 4 заперечення

Б 1 І. Кант; 2 причина і наслідок; 3 свобода і необхідність; 4 єдність і боротьба протилежностей

В 1 К. Маркс; 2 загальне й одиничне; 3 перехід кількісних змін у якісні; 4 випадковість і закономірність

Г 1 Ф. Енгельс; 2 випадковість і закономірність; 3 загальне й одиничне; 4 причина і наслідок

А	Б	В	Г

14. З давнини людина намагається розгадати таємницю свідомості, і з того часу ведуться пристрасні суперечки. По суті, в них ідеться про можливість пізнання свідомості. Одні мислителі стояли на позиціях, що неможливо зрозуміти свідомість, інші виходили з імовірності її пізнання як 1) ... . Одні відстоюють думку про 2) ... свідомості щодо тіла, інші віряють, що свідомість – функція 3) ... , а душа – 4) ... .

А 1 природи тіла; 2 вторинність; 3 біологічного в людині; 4 ілюзія

Б 1 природи мозку; 2 багатогранність; 3 надприродного в людині; 4 матерія

В 1 природи підсвідомості; 2 незмінність; 3 соціального в людині; 4 субстанція

Г 1 природи душі; 2 первинність; 3 мозку людини; 4 вигадка

А	Б	В	Г

ВАРІАНТ 10

Завдання 1–7 мають чотири варіанти відповіді, з яких ОДНА правильна. Оберіть правильну відповідь і позначте її.

1. Світогляд у формі міфології, за яким діяльність людини пов'язана з використанням різного роду предметів, знаків, символів, – це

А анімізм
Б тотемізм
В магія
Г фетишизм

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Філософське осмислення людини в системі її відносин із Всесвітом дає змогу зробити висновок, що вона істота

А космічна, етична, гуманістична
Б соціальна, релігійна, матеріалістична
В біологічна, політична, економічна
Г соціальна, біологічна, космічна

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Часові рамки філософії доби Просвітництва

А XVI–XVII ст.
Б XVII–XVIII ст.
В XVIII–XIX ст.
Г XIX–XX ст.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. Вихованець Шартрської школи, одним з головних завдань якої було розв'язання проблеми «слова» і «речі», наголошував, що граматики є колискою будь-якої філософії, – це

А Гуго Сен-Вікторський
Б Бернар Шартрський
В Гільйом де Конш
Г Іоанн Солберійський

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Тип політичного режиму, який характеризується субординацією суб'єктів політичних відносин, наявністю сильного центру, що має концентровану владу, можливістю застосування насильства та примусу, – це

А тоталітаризм
Б авторитаризм
В анархізм
Г демократія

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Українська філософія має власний оригінальний метод пізнання

А психоаналітичний
Б метафізичний

- В** екзистенціальний
Г діалектичний

А	Б	В	Г

7. Вираз анатомічних, фізіологічних, генетичних явищ, а також нервових, мозкових, електрохімічних процесів людського організму називається

- А** психічним
Б біологічним
В соціальним
Г сакральним

А	Б	В	Г

Завдання 8–10 мають по п'ять варіантів відповідей, з яких ТРИ правильні. Оберіть правильні відповіді та позначте їх.

8. Основними рисами цивілізації є

- А** примітивність
Б прогресивність
В техногенність
Г інформаційність
Д аморальність

А	Б	В	Г	Д

9. Представниками філософії психоаналізу є

- А** З. Фрейд
Б К. Юнг
В М. Гайдеггер
Г Е. Фромм
Д Б. Рассел

А	Б	В	Г	Д

10. Головними поняттями постмодерну є

- А** догматизм
Б невизначеність
В порядок
Г реконструкція
Д анархія

А	Б	В	Г	Д

У завданнях 11, 12 дайте визначення поняття.

11. Евристика – це _____

---

12. Індукція – це _____

_____

_____

_____

У завданнях 13, 14 вставте в текст пропущені слова.

13. Американський астроном 1) ... запропонував наочну модель розвитку Всесвіту, орієнтовану на 2) ... . За його концепцією, одна секунда космічного року дорівнює 500 рокам, а весь рік – 15 мільярдам земних років. Усе розпочинається з 3) ... – моменту, коли розпочалася історія нашого Всесвіту. Згідно з цією теорією, із цілого року розвитку Всесвіту на людську історію припадає всього приблизно 4) ... .

А 1 Д. Менделєєв; 2 час; 3 еволюції живого на Землі; 4 три хвилини

Б 1 К. Саган; 2 людину; 3 Великого вибуху; 4 півтори години

В 1 І. Шкловський; 2 простір; 3 еволюції живого на Землі; 4 два тижні

Г 1 І. Ньютон; 2 людину; 3 Великого вибуху; 4 три місяці

А	Б	В	Г

14. Рушійною силою поведінки й свідомості людей є потреба – стан нестійкості організму як системи, що викликає прагнення. Коли потреба знаходить свій предмет, то прагнення переходять у 1) ... . Причина вчинків людей у їхніх потребах. Відображення потреб у свідомості – це 2) ... . Проте вона не кінцева, а 3) ... причина вчинків. У виникненні потреб визначальну роль відіграє 4) ... , який обумовлює поведінку людей.

А 1 звички; 2 забаганки; 3 абсолютна; 4 фатум

Б 1 дії; 2 необхідність; 3 загальна; 4 випадок

В 1 бажання; 2 мета; 3 похідна; 4 зовнішній світ

Г 1 закономірності; 2 поміркованість; 3 єдина; 4 космос

А	Б	В	Г

У завданні 15 дайте розгорнуту відповідь.

15. Охарактеризуйте правову і соціально справедливу державу, визначте їх основні риси.

_____

РОБОТА на державну підсумкову атестацію

з _____
назва предмета

за курс старшої школи

учня (учениці) _____ класу

_____ *назва навчального закладу*

_____ *прізвище, ім'я, по батькові в родовому відмінку*

Варіант № _____

Увага! Позначаєте тільки один варіант відповіді в рядку варіантів відповідей до кожного завдання. Будь-які виправлення в бланку недопустимі.

У завданнях 1–7 правильну відповідь позначаєте тільки так:

	А Б В Г		А Б В Г		А Б В Г
1	☐ ☐ ☐ ☐	4	☐ ☐ ☐ ☐	7	☐ ☐ ☐ ☐
2	☐ ☐ ☐ ☐	5	☐ ☐ ☐ ☐		
3	☐ ☐ ☐ ☐	6	☐ ☐ ☐ ☐		

Відповіді на завдання 8–10 (*три правильні відповіді*)

	А Б В Г Д	
8	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
9	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
10	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

Відповіді на завдання 13, 14

	А Б В Г		А Б В Г
13	☐ ☐ ☐ ☐	14	☐ ☐ ☐ ☐

РОБОТА
на державну підсумкову атестацію

з _____
назва предмета

за курс старшої школи

учня (учениці) _____ класу

_____ *назва навчального закладу*

_____ *прізвище, ім'я, по батькові в родовому відмінку*

Варіант № _____

Увага! Позначаєте тільки один варіант відповіді в рядку варіантів відповідей до кожного завдання. Будь-які виправлення в бланку недопустимі.

У завданнях 1–7 правильну відповідь позначаєте тільки так:

	А	Б	В	Г		А	Б	В	Г		А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐	4	☐	☐	☐	☐	7	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	5	☐	☐	☐	☐					
3	☐	☐	☐	☐	6	☐	☐	☐	☐					

Відповіді на завдання 8–10 (три правильні відповіді)

	А	Б	В	Г	Д
8	☐	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	☐

Відповіді на завдання 13, 14

	А	Б	В	Г		А	Б	В	Г
13	☐	☐	☐	☐	14	☐	☐	☐	☐